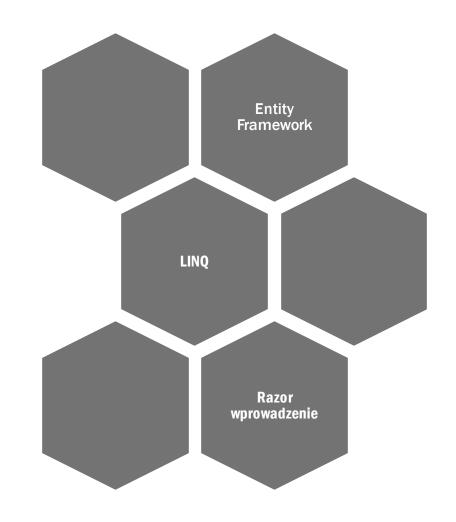
PROJEKT MVC

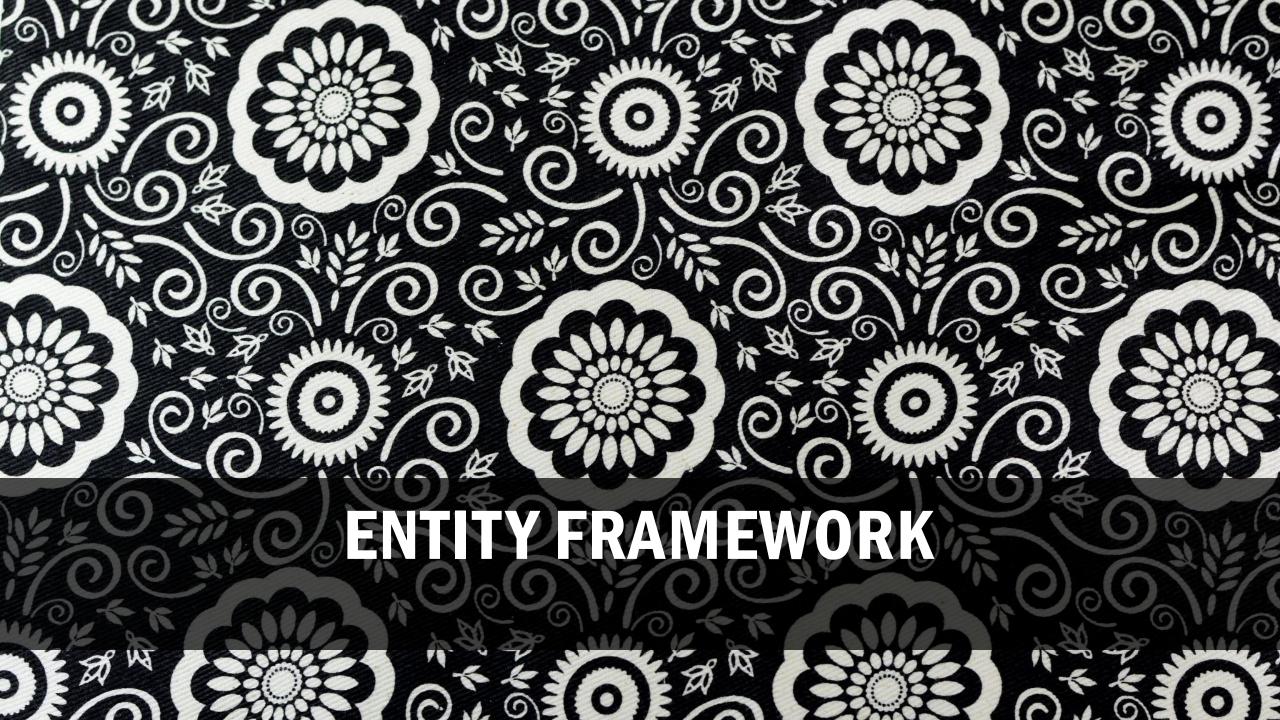
Programowanie wizualne

Wojciech Frohmberg, Instytut Informatyki, Politechnika Poznańska 2023



BAZA TECHNOLOGICZNA





ENTITY FRAMEWORK (EF)



Nowoczesny, łatwy w obsłudze ORM



Transparentne śledzenie zmian w modelach danych



Automatyczne tworzenie oraz aplikowanie migracji schematów bazy danych



Integracja z LINQ oraz serwisami MVC

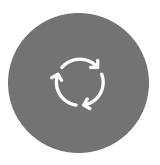
MOŻLIWE STRATEGIE ROZPOCZĘCIA PRACY Z EF





CODE FIRST

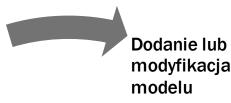
DATABASE FIRST



MODEL FIRST*

PROCES WDRAŻANIA ZMIAN W MODELACH W EF

Korzystanie z bazy danych przy użyciu kontekstu





Wprowadzenie migracji do bazy danych



Zmiany w kontekście bazy danych



ZAPŁON Z EF W KILKU KROKACH 1) TWORZENIE PROJEKTU MVC

W VISUAL STUDIO

- 1. Otwieramy Visual Studio
- 2. Wybieramy opcję Utwórz nowy projekt
- 3. Z dostępnych szablonów wybieramy "Aplikacja internetowa ASP.NET Core (Model-View-Controller)"
- 4. Wybieramy opcje korzystając z Wizarda.

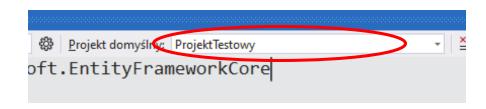
WERSJA CLI (NA PRZYKŁADZIE VS CODE)

- 1. Otwieramy Visual Studio Code
- 3. Przechodzimy do folderu w którym chcemy umieścić folder naszego rozwiązania
- 4. Wpisujemy komende:
 dotnet new sln --output MySolution
- 5. Przechodzimy do folderu rozwiązania i wpisujemy: dotnet new mvc --name MyProject

ZAPŁON Z EF W KILKU KROKACH 2) INSTALACJA PAKIETÓW

W VISUAL STUDIO (POWERSHELL)

- Otwieramy konsole menedżera pakietów
 (Narzędzia -> Menedżer pakietów NuGet ->
 Konsola menedżera pakietów lub skrót menu w
 wersji PL: <L ALT> M N K)
- 2. W konsoli wybieramy projekt, do którego chcemy dodać NuGet



WERSJA CLI

- Otwieramy terminal (np. w VS Code skrótem klawiszowym <CTRL> `)
- 2. Upewniamy się że jesteśmy w folderze projektu do którego chcemy dodać NuGet



ZAPŁON Z EF W KILKU KROKACH 2) INSTALACJA PAKIETÓW CD.

W VISUAL STUDIO

- 3. Wpisujemy komendę Install-Package, po której wpisujemy pakiet, który chcielibyśmy zainstalować, tutaj:
 - Microsoft.EntityFrameworkCore
 - Microsoft.EntityFrameworkCore.Tools
 - Microsoft.EntityFrameworkCore.Sqlite

WERSJA CLI

- 3. Wpisujemy komendy:
 - dotnet add package Microsoft.EntityFrameworkCore
 - dotnet add package Microsoft.EntityFrameworkCore.Design
 - dotnet add package Microsoft. Entity Framework Core. Sqlite
 - dotnet new tool-manifest
- dotnet tool install dotnet-ef

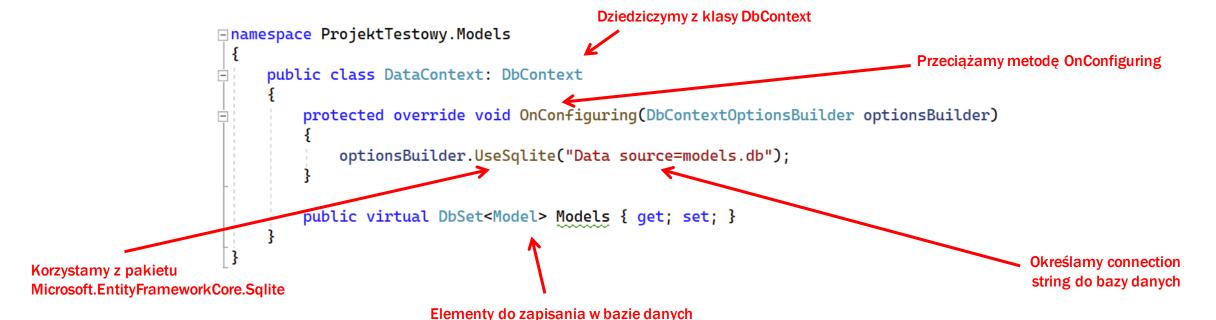
ZAPŁON Z EF W KILKU KROKACH 3) TWORZENIE KLASY MODELU

Tworzymy klasę(y) modelu. Może to być dowolna klasa z przynajmniej jedną właściwością, za pomocą której osiągniemy efekt unikalności wpisu do bazy danych:

```
namespace ProjektTestowy.Models
{
    public class Model
    {
        public int Id { get; set; }
        public string Name { get; set; }
}
```

ZAPŁON Z EF W KILKU KROKACH 4) TWORZENIE KONTEKSTU BAZY

Dodajemy klasę kontekstu danych – klasa będzie odpowiadała za utrzymywanie kolekcji wszystkich modeli, które chcemy przechowywać w bazie danych.



ZAPŁON Z EF W KILKU KROKACH 5) TWORZENIE MIGRACJI

Korzystając z konsoli - tworzymy migrację kontekstu bazy danych. Migrację należy rozumieć jako sposób zmiany struktury bazy danych z poprzedniego stabilnego punktu na nowy tj. po dokonaniu jakichkolwiek strukturalnych w kodzie mające wpływ na przechowywanie danych. Przy czym zmiany, które chcielibyśmy odzwierciedlić to zarówno zmiany wynikające z dodania nowej klasy modelu, ale i te na poziomie istniejących modelów wynikające z modyfikacji klasy ich właściwości.

W Visual Studio (PowerShell)



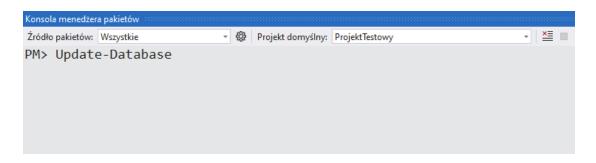
Wersja cli (na przykładzie VS code)

```
info : PackageReference for package 'Microsoft.EntityFrameworkCore.Sqlite' version e/wfrohmberg/cs/Mice/Mice/Mice.csproj'.
info : Generating MSBuild file /home/wfrohmberg/cs/Mice/Mice/obj/Mice.csproj.nuget info : Writing assets file to disk. Path: /home/wfrohmberg/cs/Mice/Mice/Obj/projectlog : Restored /home/wfrohmberg/cs/Mice/Mice/Mice.csproj (in 111 ms).
wfrohmberg@GENE-SYS:~/cs/Mice/Mice$ dotnet ef migrations add InitialMigration Build started...
Build succeeded.
Done. To undo this action, use 'ef migrations remove'
wfrohmberg@GENE-SYS:~/cs/Mice/Mice$
```

ZAPŁON Z EF W KILKU KROKACH 6) UPDATE BAZY DANYCH

Ostatnim krokiem, który należy wykonać po dokonaniu migracji jest jej zaaplikowanie do bazy danych. Migracja bowiem stanowi tylko procedurę przejścia z jednej wersji struktury bazy do drugiej i póki nie zostanie zaaplikowana w bazie nie ma jej efektu.

W Visual Studio (PowerShell)



Wersja cli (na przykładzie VS code)



JAK KORZYSTAĆ Z MODELI EF

Po wprowadzeniu zmian w strukturze bazy chcielibyśmy móc się do niej odwołać. Do tego celu służy uprzednio utworzony kontekst danych. Żeby odwoływać się do elementów zgromadzonych w bazie tworzymy instancję kontekstu i operujemy na danych z wybranych zbiorów z danymi.

Odczyt danych

```
var context = new DataContext();

=foreach (var model in context.Models)
{
    Console.WriteLine($"{model.Id} {model.Name}");
}
```

Dodawanie danych

```
var context = new DataContext();
var model = new Model { Name = "Nowy model!" };
context.Models.Add(model);
context.SaveChanges();
```

POWIĄZANIA MIĘDZY MODELAMI

ASOCJACJE JEDEN DO JEDEN

Żeby zamodelować połączenia pomiędzy modelami wystarczy zapewnić dodanie modelu referowanego do zbioru modeli w kontekście danych oraz przechować referencję. Jeśli zależy nam na referowaniu w dwie strony musimy dodatkowo wyspecyfikować, w którą stronę asocjacja ma być przechowana poprzez jawne wyspecyfikowanie klucza.

```
public class SecondModel
{
   public int Id { get; set; }
   public string Name { get; set; }
   public string Name { get; set; }
   public string Name { get; set; }
   public int BaseModel")]
   public int BaseModel { get; set; }
   public Model BaseModel { get; set; }
}
```

```
Konsola menedzera pakietów

Źródło pakietów: Wszystkie • @ Projekt domyślny: Projekt Testowy

PM> Add-Migration AddOneToOne
Build started...
Build succeeded.
The name 'AddOneToOne' is used by an existing migration.
PM> Update-Database
```

POWIĄZANIA MIĘDZY MODELAMI

ASOCJACJEJEDEN DO WIELE

Asocjacje jeden do wiele w tym kontekście są mniej wymagające. Wystarczy w modelu, z którego ma zostać utworzona referencja utrzymywać referencję pojedynczą na referowany model (lub tę referencję pominąć), w drugim modelu chcielibyśmy skorzystać z kolekcji referencji na ten pierwszy model (warto tą kolekcję przy okazji zainicjalizować).

```
Konsola menedżera pakietów

Źródło pakietów: Wszystkie - @ Projekt domyślny: Projekt Testowy
PM> Add-Migration AddOneToMany
Build started...
Build succeeded.
To undo this action, use Remove-Migration.
PM> Update-Database
Build started...
Build succeeded.

Build succeeded.

Succeeded.
```

POWIĄZANIA MIĘDZY MODELAMI

ASOCJACJE WIELE DO WIELE

Połączenia wiele-do-wiele najpewniej już sami bylibyście w stanie zamodelować ale dla kompletności — wystarczy zatem przechować referującą do elementów alternatywnego modelu kolekcję w obu modelach.

```
Konsola menedzera pakietów

Źródło pakietów: Wszystkie

Projekt domyślny: ProjektTestowy

PM> Add-Migration AddManyToMany

Build started...

Build succeeded.

An operation was scaffolded that may result in the loss of the control o
```

Więcej informacji o asocjacjach znajdziesz w pliku Asocjacje-EF-PW.pdf

DOŁADOWYWANIE REFERENCJI

METODA INCLUDE I MATERIALIZACJA DANYCH

Entity Framework jest z natury leniwy — korzysta z mechanizmu lazy loading i nie ładuje referencji jeśli nie ma pewności, że będą wykorzystywane. Żeby wymusić załadowanie danych, z których chcemy korzystać musimy zastosować metodę Include. Przy czym referowane kolekcje muszą być zainicjowane w ramach konstrukcji określonego obiektu modelu inaczej pomimo zastosowania metody Include kolekcja z referencjami nie będzie wypełniona.

DEPENDENCY INJECTION (DI)

Entity Framework można wykorzystywać zupełnie niezależnie od typu projektu, którym się posługujemy. Możemy korzystać w ten wygodny sposób z zasobów danych zarówno w przypadku projektu biblioteki klas, aplikacji konsolowej, projektu Windows Forms, aplikacji WPF czy też projektu aplikacji webowej w tym zastosowanej przez nas MVC.

Często jednak w przypadku projektów wielowarstwowych chcielibyśmy oddzielić warstwę konfiguracji elementów składowych np. bazy danych od warstwy korzystania z tych elementów. Można w tym celu wykorzystać konstrukt składniowy zwany Dependency Injection, który ułatwia współpracę pomiędzy modułami i zapewnia transparentną architekturę komunikacyjną - poprzez zarejestrowane w aplikacji usługi zwane serwisami.

NA CZYM POLEGA DI?

Za pomocą serwisów na żądanie programisty tworzony lub reużyty jest obiekt określonego typu dokładnie w miejscu, w którym jest potrzebny. Dla przykładu z dependency injection możemy skorzystać w ramach kontekstu bazodanowego celem uzyskania konfiguracji naszej aplikacji:

```
public class DataContext: DbContext
{
    private readonly IConfiguration _configuration;
    public DataContext(IConfiguration configuration) {
        _ configuration = configuration;
    }

    protected override void OnConfiguration
        _ GetConnectionString("DataContextConnectionString"));
}

public virtual DbSet<Model> Models { get; set; }

    Korzystamy z konfiguracji w miejscu potrzeby pobrania ciagu ConnectionString
```

DODANIE SERWISU DO DI MVC

Serwisy zwyczajowo rejestrowane są w procedurze głównej aplikacji. Od tego z serwisem jakiego typu mamy do czynienia zależy wybór sposobu jego dodania np. serwis bazy danych dodawany jest przy użyciu metody AddDbContext, która w parametrze generycznym przyjmuje typ kontekstu bazy danych:

```
using ProjektTestowy.Models;

var builder = WebApplication.CreateBuilder(args);

// Add services to the container.
builder.Services.AddDbContext<DataContext>();
builder.Services.AddControllersWithViews();

var app = builder.Build();

// Configure the HTTD request pipeline
```



CZYM JEST LINQ?

LINQ to akronim od angielskiego Language-Integrated Query. Tradycyjne zapytania SQL nie najlepiej wpasowują się w składnie języków programowania, ponieważ zwyczajowo zapisuje się je w formie ciągów znaków. W takim podejściu nie mamy gwarancji poprawności składni zapytań dopóki nie uruchomimy i nie przetestujemy zapytania. Sprawę dodatkowo utrudnia fakt, iż część spośród zapytań jest dogenerowywana w trakcie działania programu w zależności od kontekstu i parametrów uruchomienia.

LINQ wychodzi naprzeciw tym problemom i oferuje język zapytań wbudowany w używany język programowania, co daje możliwość weryfikacji składni zapytania bezpośrednio przez kompilator danego języka!



SKŁADNIE LINQ

Query based syntax

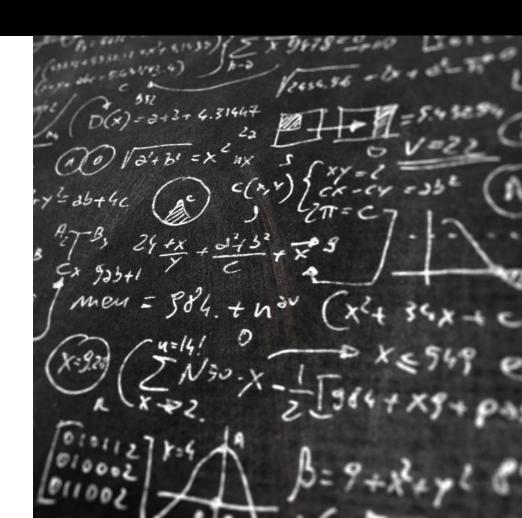
var query = from range_variable in enumerable_or_queryable where range_variable.field > 10 select range_variable;

Method based syntax

```
var query = enumerable_or_queryable
    .Where(range_variable => range_variable.field > 10)
    .Select(range_variable => range_variable);
```

WARTO WIEDZIEĆ

Utworzenie zapytania LINQ nie jest równoznaczne z jego uruchomieniem i ewaluacją wyniku zapytania. Za pomocą kolejnych obiektów typu Quaryable możemy "dobudowywać" właściwe zapytanie, które chcielibyśmy zaaplikować. Rzeczywiste zapytanie (np. SQL, gdy korzystamy z bazy danych) zostaje zmaterializowane dopiero w momencie zgłoszenia żądania uzyskania danych tj. podczas fizycznego przeiterowania po wyniku zapytaniu.



JAK DZIAŁA LINQ?

Niskopoziomowo LINQ opiera swoje działanie na mechanizmie Expression trees, za pomocą którego wnika w poszczególne wyrażenia przekazane do członów zapytania dokonując odpowiednich przekształceń np. tworząc kolejne fragmenty zapytania SQL.

Konsola debugowania programu Microsoft Visual Studio

Decomposed expression: num => num LessThan 5

KLAUZULA FROM

Query based syntax

Klauzula from – określa do jakiego iterowalnego obiektu referujemy i poprzez jaką zmienną zakresu, wielokrotnie użyta klauzula from daje możliwość połączenia różnowartościowego zbiorów.

Method based syntax

Nie ma bezpośredniego odpowiednika dla klauzuli from w ramach tego podejścia. Do celu określenia źródłowego obiektu wywołujemy na tym obiekcie metodę. Z kolei do celu przeprowadzenia połączenia różnowartościowego używamy metody SelectMany.

```
var query = from range_variable in enumerable_or_queryable
    select range_variable;

var query = from range_variable in enumerable_or_queryable
    from other_variable in other_enumerable_or_queryable
    select new { R1 = range_variable, R2 = other_variable };
```

KLAUZULA SELECT

Query based syntax

Klauzula select dokonuje projekcji wartości dla każdego z wpisu źródłowego elementu iterowalnego.

Method based syntax

Odpowiednikiem klauzuli select jest metoda Select.

KLAUZULA JOIN

Query based syntax

Klauzula join dokonuje połączenia równościowego z wyspecyfikowanym elemenetem iterowalnym przy użyciu określonej zmiennej zakresu po określonych i oddzielonych w ramach klauzuli on składowych (muszą one być oddzielone operatorem equals)

```
var query = from range_variable in enumerable_or_queryable
    join other_variable in other_enumerable_or_queryable
    on range_variable.field1 equals other_variable.field1
    select new
    {
        Val1 = range_variable.field1,
        Val2 = other_variable.field2,
    };
```

Method based syntax

Odpowiednikiem klauzuli join jest metoda Join.

KLAUZULAJOINZ GRUPOWANIEM

Query based syntax

Klauzula join może posłużyć do tego żeby przy okazji połączenia równościowego zagregować łączone elementy do elementu iterowalnego. W tym przypadku należy posłużyć się dodatkowo składnią into. Klauzula gwarantuje użycie elementu range_variable nawet jeśli nie ma on odpowiednika w elemencie połączeniowym (outer join)

Method based syntax

Odpowiednikiem klauzuli join z grupowaniem jest metoda GroupJoin.

KLAUZULA GROUP BY

Query based syntax

Klauzula group by różni się od tej znanej z języka SQL tym, że przyjmuje dodatkowy parametr po słowie kluczowym group. W ramach parametru robimy projekcję elementów, które powinny znaleźć się w grupie. Dodatkowo przyna nam się jeszcze klauzula into, dzięki której nazywamy zmienną grupującą.

Method based syntax

Odpowiednikiem klauzuli group by w składni opartej na metodach jest metoda GroupBy.

KLAUZULA ORDER BY

Query based syntax

Klauzula order by pozwala na zdeterminowanie kolejności wyników rosnącą (bądź malejącą) kolejnością elementów określonego wyrażenia

Method based syntax

Odpowiednikami klauzuli order by w składni opartej na metodach są metody OrderBy oraz kolejno wywoływane metody ThenBy. W przypadku wersji descending mamy tutaj odpowiednio dostępne również: OrderByDescending oraz ThenByDescending

METODY AGREGUJĄCE

Przykładowe metody agregujące:

- Count
- Sum
- Average
- Min
- Max
- •



CZYM JEST RAZOR?

Razor stanowi mieszaną składnie pozwalającą na osadzanie/wstrzykiwanie dynamicznych treści (bazując na języku C# lub VB) bezpośrednio w określone miejsca w HTML'u, którego kod staje się de facto templatem na bazie którego ostateczny widok jest generowany. Ideą języka jest konstruowanie widoków materializowanych użytkownikowi przy minimalistycznym wkładzie programistycznym, sprowadzającym się co najwyżej do odniesienia do poszczególnych pól modelu, ewentualnie przeiterowaniu po określonej kolekcji.

Razor stanowi zatem uzupełnienie składni języków programowania C# oraz VB o możliwość template'owania tagów HTMLowych. Pozwala to na odseparowanie kwestii wyświetlania danych użytkownikowi przy jednoczesnym wykorzystaniu pojedynczej składni języka programowania a tym samym zachowaniu wzorca MVC.

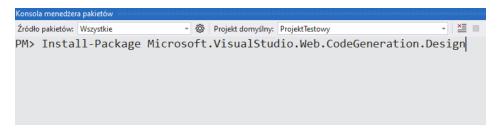
SCAFFOLDING WIDOKÓW

Siłą napędową Razora jest wielopoziomowe korzystanie ze wzorców. Oprócz tego, że sam kod napisany przy użyciu Razora stanowi wzorzec dokumentu HTML do zmaterializowania, istnieje silnik wzorcowania pozwalający na wygenerowanie gotowych szablonów takich wzorców bazujący bezpośrednio na modelach oraz kontekście bazodanowym. Wygenerowane widoki oczywiście są bardzo podstawowe ale wyglądają schludnie i są rozwijalne w wybranym przez użytkownika kierunku. Na dzisiejszych zajęciach skupimy się właśnie na możliwości łatwego automatycznego generowania widoków akcji CRUD (z ang. create, read, update, delete – utwórz, odczytaj, aktualizuj, usuń).

SCAFFOLDING JAK SKORZYSTAĆ?

INSTALOWANIE ZALEŻNOŚCI

W Visual Studio (PowerShell)



Wersja CLI

Musimy skorzystać z następujących komend:

dotnet add package Microsoft.VisualStudio.Web.CodeGeneration.Design dotnet add package Microsoft.EntityFrameworkCore.Tools dotnet tool install dotnet-aspnet-codegenerator

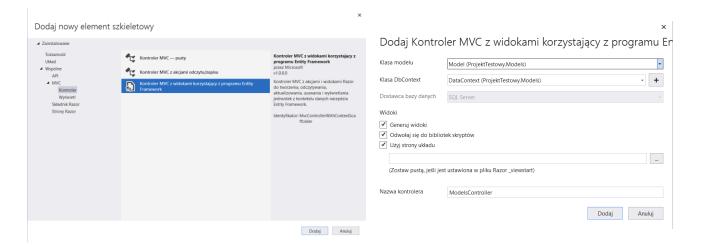
Warto przy tej komendzie upewnić się że mamy tool-manifest utrzymany w aktualnym folderze projektu (por. Slajd 9.)

SCAFFOLDING JAK SKORZYSTAĆ?

DODAWANIE NOWEGO KONTROLERA Z AKCJAMI CRUD

W Visual Studio

Najłatwiej nam będzie skorzystać z Wizarda i do folderu Controllers dodać nowy Kontroler przy użyciu wzorca "Kontroler MVC z widokami korzystający z programu Entity Framework"



Wersja CLI

Musimy skorzystać z następującej komendy:

dotnet aspnet-codegenerator controller

- --model Model
- -actions -async -useDefaultLayout
- --dataContext DataContext
- --databaseProvider 'sqlite'
- -name ModelsController
- -outDir Controllers